

49.

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registratör:et	
Ink.	2017 -09- 0 4
Dnr:	106 - 1327 / 2017
Till:	RI

Motion om ett stadsövergripande handlingsprogram för minskad nyrekrytering till brottslighet

I vissa områden runt om i Stockholm finns i dag ett så stort kriminellt inflytande att det begränsar människors vardag och frihet. Kriminaliteten begränsar människors frihet att röra sig i staden, att driva affärsverksamhet, att bosätta sig var man vill, att leva med den man vill. Flera unga människor har mist livet i skjutningar och andra våldsdåd kopplat till den organiserade brottsligheten. Och kriminella grupperingar försöker gång efter gång slå tillbaka mot polisen, med brända bilar, skadegörelse och attacker mot enskilda som resultat. I Tensta, Husby och Rinkeby har kriminaliteten lett till att företagare inte längre kan driva sina butiker. Människorna i dessa stadsdelar undrar varför de ska stå ut med en större otrygghet än andra och efterfrågar en mer närvarande polis. Vi liberaler kommer aldrig att finna oss i den här utvecklingen. Den går att vända och den måste vändas, så att människors frihet kan garanteras.

Något av det allra viktigaste vi kan göra för att hejda denna våldsvåg är att stoppa nyrekryteringen till de kriminella nätverken. Den organiserade brottsligheten, men även lösare sammansatta kriminella nätverk, i Stockholm drar sig inte för att rekrytera ungdomar och rentav barn till en kriminell livsstil. Polisen pekar på att grovt kriminella organiserar nätverk av barn och unga för att vara deras "sköldar" mot en upptrappad polisiär närvaro där de kriminella verksamheterna hotas. Kriminalvården larmar dessutom om att det finns en alltmer belastad grupp unga multikriminella som har en mycket låg motivation för att ta del av några stödjande samhällsinsatser. De vill inte, eller kan inte, ta sig in i ett ordnat liv fritt från brottsligheten.

Vi ser ett utanförskap som är mycket svårt att ta sig ur, om man väl hamnar där. Det är en mycket viktig uppgift för stadens ledning liksom för polisen och rättsväsendet att förhindra att fler unga dras in i den grova brottsligheten.

Polisen behöver mer resurser och en permanent närvaro i de prioriterade områdena. Vi liberaler har lagt förslag om 5000 fler poliser, och kommunala trygghetsvakter som ska samverka med polisen och medverka till ökad trygghet på gator och torg. Fram till dess att staten tar adekvat ansvar för detta, är det Liberalerna i Stockholms stads mening att staden måste erbjuda sig att medfinansiera 500 ytterligare poliser till de områden som av polisen anses som prioriterade. Vi anser också att staden måste medverka till att det nya polishuset på Järva står på plats så snart som möjligt, och i det akuta skedet inventera det egna fastighetsbeståndet i området för att om möjligt erbjuda tillfälliga lokaler som passar polisen.

Kommunens arbete för att förhindra att unga hamnar snett i livet måste bedrivas av stadens aktörer i nära samverkan med polisen. Annars riskerar de socialt förebyggande insatser vi gör att misslyckas.

Det finns redan idag många olika insatser som vänder sig till ungdomar som befinner sig i utsatta miljöer - som har dåliga uppväxtvillkor och som är i riskzonen för att hamna i kriminalitet. Såväl skolan som socialtjänsten och kultur- och fritidsverksamheten arbetar på

olika sätt och i samverkan med andra myndigheter och föreningslivet för att hjälpa ungdomar i riskzonen att klara skolan, undvika problem, och gå vidare till en trygg framtid. Exempel på sådana insatser är samarbetet mellan skolan och socialtjänsten, SkolFam och sociala insatsgrupper.

Utmaningen är dels att öka ambitionsnivån ännu mera i ljuset av den senaste utvecklingen, dels att få de olika insatserna att samspela med varandra och utgå ifrån ett helhetsperspektiv. Såväl skolan som socialtjänsten, för att ta två exempel på kommunala verksamhetsområden, är verksamheter som är lagstyrda och där det finns en stark professionell kultur. Mycket arbete har lagts ner på att sänka trösklarna och få skolan och socialtjänsten att arbeta närmare tillsammans, ur ett helhetsperspektiv. Fortfarande finns det dock mycket att göra för att nå fram.

Till exempel behöver socialtjänsten kunna agera tidigare och mer kraftfullt, utifrån en helhetsbedömning av hur den enskilde ungdomens beteende påverkar honom/henne själv och dennes omgivning. En enda högaktivt kriminell ungdom kan, genom att dra till sig andra i sin omgivning, såväl locka andra ungdomar in i kriminalitet som skapa en orolig situation på sin skola vilket stör undervisningen för andra. I sådana fall måste beslut om omhändertagande enligt LVU fattas i ett tidigare skede än idag.

Även skolan måste ha resurser och befogenheter att agera utifrån en helhetsbedömning, för att förhindra att enskilda elever allvarligt stör undervisningen för andra. Exempel på åtgärder är kuratorsteam som snabbt kan agera vid oroliga situationer, samt större möjligheter för rektor att avskilja drivande elever från sina skolkamrater genom att tillhandahålla enskild undervisning genom hela skoldagen. Detta ger också den kriminellt aktive eleven större möjligheter att få bra undervisning.

Inom flera områden i stadens verksamhet, där problemen är av komplex karaktär och berör många olika myndigheter och andra aktörer, har genomarbetade program med en tydlig målbild, tidsatt handlingsplan och ansvarsfördelning befunnits vara ett bra sätt att öka ambitionsnivån, komma ifrån ett överdrivet beroende av tillfälliga projekt och undvika att viktiga åtgärder faller mellan stolarna. Exempel är programmen mot hemlöshet samt mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Men ett program för det viktiga arbetet med de ungdomar som riskerar att rekryteras in i den organiserade brottsligheten, eller på annat sätt väljer en kriminell livsstil, saknas. Vi föreslår därför att Stockholms stad tar fram ett program för det samlade arbetet med ungdomar i riskzonen. Målgruppen, som bör definieras närmare under framtagandet av programmet, bör vara barn, ungdomar och unga vuxna 10-24 år som löper särskild risk för att hamna i kriminalitet. Det är inte tänkt att vända sig till de redan tungt belastade kriminella som exempelvis nås av avhopparverksamheter och exitprogram, utan är tänkt att förhindra att fler unga hamnar i den målgruppen.

Programmet kommer att behöva återspegla det faktum att målgruppen är heterogen

med avseende på ålder, risker, riskfaktorer och livssituation. Detta är ingenting unikt för detta program, utan det gäller även för exempelvis programmet mot hemlöshet.

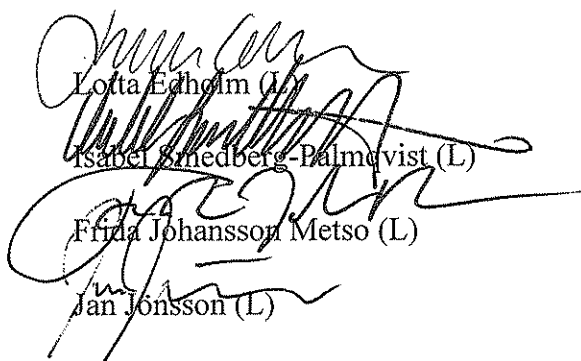
Framtagandet av programmet ska föregås av en djupgående analys av vilka svagheter som dagens samverkansformer har och vilka åtgärder som krävs för att förverkliga den satta målbilden. Föreslagna åtgärder ska så långt som möjligt utgå från vetenskap och evidensbaserade metoder, och i de fall där det finns kunskapsluckor ska forskning och metodutveckling ingå.

Vi vill starkt betona att såväl framtagandet av programmet, som implementeringen av det liksom det operativa arbetet i övrigt, måste bedrivas i nära samverkan med polisen och civilsamhället. Kommunen kan inte göra polisens arbete. Men vi måste göra vad vi kan för att identifiera, hjälpa och stödja ungdomar som riskerar att på olika sätt hamna i kriminalitet.

Med anledning av det ovan anförda yrkar vi:

- Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att i samråd med polisen och civilsamhället ta fram ett program för stadens samlade arbete med ungdomar som riskerar att dras in i brottslighet i enlighet med vad som ovan sägs.
- Att det operativa arbetet i enlighet med programmet bedrivs i nära samverkan med polisen.

Stockholm den

Lotta Edholm (L)

Isabet Smedberg-Palmqvist (L)

Frida Johansson Metso (L)

Jan Jönsson (L)